

รู้อะไรไม่สู้ รู้จัก วางแผน ภาษี

วางแผนภาษีให้ดี ไม่ต้องหนี ก็สามารถจ่ายน้อยได้

กก.สาธิต บวรสันตสิทธ์ CFP

ไม่เข้าใจภาษี ชีวิตมีความเสี่ยง
เงินหายหลายแสนเพราะไม่วางแผนภาษี

ຮູ້ອະໄວ
ໄມ່ສູ່
ຮູ້ຈັກ
ວາງແຜນກາຢີ

ກກ.ສາວິຕ ບວຣສັນຕິສຸກຣີ CPF

รู้อะไรไม่รู้จักวางแผนภาษี

ภก.สาธิต บวรสันติสุทธิ์ CPF

๑ ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
(ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ.2558 ห้ามลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
มิเช่นนั้นจะถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดทางอาญา

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ภก.สาธิต บวรสันติสุทธิ์ CPF

รู้อะไรไม่รู้จักวางแผนภาษี.-- กรุงเทพฯ : เช็ก, 2565.

240 หน้า.

1. ภาษี. I. ชื่อเรื่อง.

332.6

ISBN. 978-616-578-730-7

- ที่ปรึกษากฎหมาย :** อนันต์ แยมเกษร น.บ. น.ม. น.ศ.ม.
บรรณาธิการอำนวยการ : วิภาวิ เฉลิมชัยวัฒน์
บรรณาธิการบริหาร : เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป
ผู้เขียน : ภก.สาธิต บวรสันติสุทธิ์
บรรณาธิการ : สหวิทย์ เฉลิมชัยวัฒน์
กองบรรณาธิการ : มาริสา ไกรถาวร มนตรา อัปสรเลศศิริมี
นิศานารถ โชติมาภรณ์ พัทธิธรา เจริญหทัยรัตน์
พิสูจน์อักษร : ภัทริดา ชัยเพชร
ออกแบบปก : มะจิง
ศิลปกรรม : มะจิง
- จัดพิมพ์โดย :** **สำนักพิมพ์ เช็ก**
ในเครือบริษัท เพชรประกาย จำกัด
81 อาคารเพชรประกาย ถนนเสรีไทย
แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510
โทรศัพท์ 0 2540 5535 # 103 โทรสาร 0 2540 5568
Homepage : <http://www.phetpraguy.com>
- พิมพ์ที่ :** บริษัท พี เอ็น เค แอนด์ สกายพรีนตติ้ง จำกัด
5 ซอยมาเจริญ 1 แยก 1 ถนนเพชรเกษม
แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
- จัดจำหน่ายโดย :** **บริษัท อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์ จำกัด**
108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย-จตุรนต์
ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย นนทบุรี 11130
โทรศัพท์ 0 2423 9999 โทรสาร 0 2449 9500-6
Homepage : <http://www.naiin.com>
- ราคา 285 บาท**

สองสิ่งบนโลกที่ยากจะหนี

1. คือภาษี

2. คือความตาย

ฉะนั้นอย่าหนีภาษี

เพราะหนียิ่งไงก็หนีไม่พ้น
แต่ขอให้งางแผนภาษีอย่างรอบคอบ
เพื่อประโยชน์ของคุณเอง

คำนำสำนักพิมพ์

คุณจะไม่รู้อะไรก็ได้ แต่ต้องรู้จักภาษา เพราะภาษาจะอยู่กับเราตั้งแต่เกิด จนถึงลมหายใจสุดท้ายของชีวิต ทว่าเรื่องน่าเศร้าของเราทุกคนคือ เรา รู้จักที่จะทำมาหากิน ใช้เงิน และเก็บออม แต่เรากลับมีความรู้เรื่อง ภาษีน้อยมาก เนื่องจากคนไทยมีความเชื่อผิด ๆ ว่า **“ตราบใดที่เรา ยังไม่ทำธุรกิจ ภาษาคือเรื่องไกลตัว”**

ทำให้ประชาชนคนไทยที่มีรายได้และต้องเสียภาษีไม่ได้สนใจอะไรกับเรื่องเหล่านี้ ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อไม่สนใจก็ย่อมไม่ไขว่คว้าหาความรู้ เมื่อไม่รู้แล้วจะนำอะไรไปวางแผนภาษี สุดท้ายคุณก็ต้องเสียภาษีแบบเต็ม ๆ ทั้งที่ความเป็นจริงคุณสามารถลดหย่อนได้มากมาย ทั้งยังขอคืนภาษีจากสรรพากรได้อีกด้วย ทว่าคุณเลือกที่จะ **“เฉย”** และพูดว่า **“ไม่รู้เรื่องภาษี”** เหมือนที่ผ่านมา

แต่ถ้าคุณได้อ่าน **รู้อะไรไม่รู้ รู้จักวางแผนภาษี** มุมมองของคุณที่มีต่อภาษีจะเปลี่ยนแปลงไป แล้วคุณจะรู้ว่าภาษีไม่ใช่เรื่องไกลตัว และเป็นสิ่งจำเป็นที่คุณต้องเข้าใจ

ยิ่งถ้าคุณนำความรู้ในหนังสือเล่มนี้ไปปรับใช้ในการวางแผนภาษี เชื่อว่ารายรับของคุณจะมากขึ้น รายจ่ายของคุณในเรื่องของภาษี จะลดลงอย่างเห็นได้ชัด

เปี่ยมศักดิ์ คุณากรประทีป
บรรณาธิการบริหาร

ที่ใดภาษีแพง ที่นั่นต้องวางแผนภาษี

ผมเคยเชื่อคำพูดของเบนจามิน แฟรงคลิน ที่กล่าวไว้ว่า **“โลกนี้ไม่มีอะไรแน่นอน นอกจากภาษีและความตาย”** แปลว่า เราไม่สามารถหนีความตายและภาษีได้ จนเมื่อวันอังคารที่ 8 มิถุนายน 2564 โปรพบลิกา องค์การสื่อไม่แสวงกำไรจากนิวยอร์กกล่าวว่า พวกเขาได้รับข้อมูลปริมาณมหาศาลของไออาร์เอ หรือหน่วยงานสรรพากรของสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้มีฐานะร่ำรวยหลายพันคนของสหรัฐฯ ครอบคลุมช่วงเวลานานกว่า 15 ปี ข้อมูลเหล่านี้เผยให้เห็นว่า มหาเศรษฐีอเมริกาหลายคน **“จ่ายภาษีเงินได้เพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความมั่งคั่งมหาศาลของพวกเขา และไม่ได้อำนาจภาษีเลยในบางปี”**

อย่างเช่น **ไมเคิล บลูมเบิร์ก** เจ้าของอาณาจักรสื่อและอดีตนายกเทศมนตรีนิวยอร์กซิตี, **คาร์ล ไคคานัน** เศรษฐีนักลงทุนที่เป็นนักเคลื่อนไหว

แม้กระทั่ง **จอร์จ โซรอส** ฟอมดการเงินที่เป็นนักการกุศล หรืออย่างอภิมหาเศรษฐีที่ครองอันดับบุคคลร่ำรวยที่สุดในโลกของฟอร์บสหลายปีอย่าง **เจฟฟ์ เบโซส** ผู้ก่อตั้งแอมะซอน ก็ไม่ได้จ่ายภาษีเงินได้เลยในปี 2550 และ 2554 หรือแม้กระทั่งคนดังแห่งยุคอย่าง **อีลอน มัสก์** ผู้ก่อตั้งเทสลา ก็ไม่ได้จ่ายภาษีเลยในปี 2561

โปรฟัปลีกกล่าวว่ อภิมหาเศรษฐีเหล่านั้ไม่ได้ทำสิ่งใดผิดกฎหมายในการแสดงข้อมูลภาษี แต่ใช้ทวิวิธีการหลบเลี่ยงภาษีที่เกินเอื้อมสำหรับบุคคลธรรมดาสามัญ อย่างเช่น การใช้ประโยชน์จากการจำกัดนิยามรายได้ที่ต้องจ่ายภาษีตามกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐฯ ด้วย เพราะนิยามดังกล่าวไม่ได้รวมถึงมูลค่าที่เพิ่มขึ้นของทรัพย์สิน เช่น หุ้นและอสังหาริมทรัพย์ และจัดเก็บภาษีเฉพาะรายได้จากการขายสิ่งของเหล่านั้เท่านั้น หรืออย่างกรณีของเบิซสที่ไม่ต้องเสียภาษีในปี 2554 เพราะผลขาดทุนในการลงทุนของเขามีมากกว่ารายได้ เขายังได้ลดหย่อนภาษี 4,000 ดอลลาร์สหรัฐสำหรับลูก ๆ ของเขาในปีนั้นด้วย

เศรษฐีเหล่านั้ยังได้ประโยชน์จากการจำกัดนิยามรายได้ที่ต้องจ่ายภาษีตามกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐฯ ด้วย เพราะนิยามดังกล่าวไม่ได้รวมถึงมูลค่าที่เพิ่มขึ้นของทรัพย์สิน เช่น หุ้นและอสังหาริมทรัพย์ และจัดเก็บภาษีเฉพาะรายได้จากการขายสิ่งของเหล่านั้เท่านั้น

สังคมอเมริกาที่เสียภาษีในอัตราสูง พื้นฐานของภาษีเงินได้ในแต่ละปีจะถูกแตกออกเป็น 4 ก้อน ดังนี้

1) Federal Tax Income เป็นภาษีที่จ่ายให้กับรัฐบาลกลาง ทุกคนทั่วประเทศจะต้องจ่ายด้วยกฎเกณฑ์เดียวกันไม่ว่าจะอยู่ในรัฐไหน ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบขั้นบันไดเหมือนที่ไทย แต่ต่างกันตรงที่จะต้องเสียภาษีตั้งแต่ Dollar แรก อัตราภาษีของ Federal Tax Income ปี 2020 ขั้นต่ำสุดอยู่ที่ 10% สูงสุดอยู่ที่ 37%

○ อัตราภาษีอเมริกา (แปลงค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นบาทแล้ว)

เงินได้สุทธิ	อัตราภาษี
B0 - B311,753	10%
> B311,753 - B1,266,651	12%
> B1,266,651 - B2,700,226	22%
> B2,700,226 - B5,154,977	24%
> B5,154,977 - B6,546,002	32%
> B6,546,002 - B16,365,005	35%
> B16,365,005	37%

ที่มา : itax.in.th

2) **State Tax Income** เป็นภาษีที่จ่ายให้กับรัฐ โดยแต่ละรัฐจะมีอัตราภาษีต่างกันไม่เหมือนกันเลย บางรัฐอาจจะสูงหน่อย ในขณะที่บางรัฐไม่ต้องเสียภาษีเลย อย่างเช่น รัฐ California อัตราภาษีของ State Tax Income ปี 2020 ขั้นต่ำสุดอยู่ที่ 10% สูงสุดอยู่ที่ 37%

3) **Social Security Tax** คล้ายสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ เสียชีวิต ทุพพลภาพของประกันสังคมไทย โดยรายได้จำนวน 6.2% จะถูกหักออกไปจากเงินเดือนโดยอัตโนมัติเพื่อจ่ายก่อนนี้ และทางนายจ้างก็จะจ่ายทบให้อีก 6.2% ด้วย เงินจำนวนนี้จะถูกนำเข้าสู่ Trust Fund เพื่อดูแลคนเกษียณ คนพิการ หรือครอบครัวที่ผู้ประกันตนเสียชีวิตลง

4) **Medicare Tax** คล้ายสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยของ
ประกันสังคมไทย โดยรายได้จำนวนที่ถูกหักเบื้องต้นจะอยู่
ที่ลูกจ้าง 1.45% และนายจ้าง 1.45%

หลายคนอาจนึกแย้งในใจว่า ก็ที่อเมริกาภาษีแพงจึงควรที่จะ
วางแผนภาษี แต่ที่ไทยภาษีถูกไม่จำเป็นต้องวางแผนภาษี จริงๆ แล้ว
เป็นการเข้าใจที่ผิดครับ เพราะหากเทียบกับภาษีเงินได้บุคคล
ธรรมดาของไทยแล้ว อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของเราถูกกว่า
อเมริกาเล็กน้อย โดยเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ยกเว้นภาษี และ
อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงสุดอยู่ที่อัตรา 35%

ขั้นเงินได้ตั้งแต่	ขั้นเงินได้สุทธิจำนวนสูงสุดของขั้น	อัตราภาษี	ภาษีสูงสุดในแต่ละขั้นเงินได้	ภาษีสะสมสูงสุดของขั้น
0 - 150,000	150,000	5	ยกเว้น*	0
เกิน 150,000 - 300,000	150,000	5	7,500	7,500
เกิน 300,000 - 500,000	200,000	10	20,000	27,500
เกิน 500,000 - 750,000	250,000	15	37,000	65,000
เกิน 750,000 - 1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
เกิน 1,000,000 - 2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
เกิน 2,000,000 - 5,000,000	3,000,000	30	900,000	1,265,000
เกิน 5,000,000 บาทขึ้นไป		35		

แต่ถ้าเทียบที่เงินได้สุทธิเท่ากันจะเห็นครับว่า ถ้าเงินได้สุทธิไม่
เกิน 30 ล้านบาทต่อปี **คนไทยจะเสียภาษีแพงกว่าอเมริกา** ถ้าเงินได้
สุทธิเกินกว่า 30 ล้านบาทต่อปี คนไทยกับคนอเมริกาเสียภาษีเท่ากัน
ดังนั้นแปลว่าคนไทยเกือบทั่วประเทศเสียภาษีแพงกว่าคนอเมริกา

รายได้ทั้งปี	ค่าภาษีต่ออเมริกา	ค่าภาษีที่ไทย
310,000 บาท	-B14,640 (ได้เงินภาษีคืน)	B0
439,800.87 บาท	B0	B6,490
500,000 บาท	B10,743	B11,500
1,000,000 บาท	B66,586	B83,000
2,000,000 บาท	B220,815	B325,000
5,000,000 บาท	B918,868	B1,217,000
10,000,000 บาท	B2,566,879	B2,959,000
20,000,000 บาท	B6,131,762	B6,459,000
30,000,000 บาท	B9,831,746	B9,959,000
36,360,000 บาท	B12,185,000	B12,185,000
40,000,000 บาท	B13,531,762	B13,459,000

ที่มา : itax.in.th

คำถามพื้นฐานก่อนวางแผนภาษี

หากเราลองมามองอีกมุมหนึ่ง สมมติอัตราภาษีเงินได้ขั้นสูงสุดของเราอยู่ที่ 30% แปลว่าในตลอดปี 12 เดือนที่เราทำงานด้วยความยากลำบาก เงินที่เราหาได้แทนที่จะใช้จ่ายในครอบครัว แต่กลับต้องแบ่งเป็นภาษีให้สรรพากรถึงประมาณ 30% เท่ากับต้องแบ่งรายได้ 3.6 เดือนให้สรรพากร และแยกว่านั่นคือ เราต้องให้สรรพากรก่อนที่จะเอาเงินให้ครอบครัวเสียอีก (ในรูปของภาษีหัก ณ ที่จ่าย)

ดังนั้นเราจะยอมเสียภาษี หรือจะทวงภาษีที่เราต้องจ่ายมาให้ครอบครัวเราแทน (Lose it or Use it)

นี่แหละครับ คือคำถามพื้นฐานแรกเริ่มก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการ หากเราเลือกที่จะยอมเสียภาษี หนังสือเล่มนี้ก็ไม่เหมาะที่จะเสียเวลามาอ่านครับ แต่ถ้าเราคิดจะทวงภาษีคืน หรือคิดจะเสียภาษีให้น้อยที่สุด **เรามาหาวิธีกันครับ**

จากข่าวและข้อมูลแม้จะเป็นสิ่งที่เกิดในสหรัฐอเมริกา แต่กับออกอะไรเราหลายอย่าง เช่น

1. หากเราวางแผนภาษีได้ดี เราอาจไม่ต้องเสียภาษีเลยก็ได้ (แย้งกับที่เบนจามิน แฟรงคลินพูดไว้)
2. การวางแผนภาษีไม่ใช่สิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เป็นการใช้กฎหมายให้เป็นประโยชน์
3. การวางแผนภาษีเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ในการสร้างความมั่งคั่ง
4. ยิ่งต้องเสียภาษีมากเท่าไร ยิ่งต้องวางแผนภาษีมากเท่านั้น และที่อยากจะบอกเพิ่มเติม ก็คือ

“ไม่ว่าอยู่อเมริกาหรือไทย ทุกคนวางแผนภาษีได้หมด”

“ไม่ว่ารวยหรือจน ทุกคนวางแผนภาษีได้หมด”

“ไม่ว่าเราจะเป็นใคร เราควรวางแผนภาษี”

ภก.สาธิต บวรสันติสุขฤทธิ์ CFP

01	มารู้จักภาษีและการวางแผนภาษีกันก่อนดีกว่า	14
02	สรรพากรรู้เงินได้พวกเราได้อย่างไร	23
03	การตรวจสอบภาษีย้อนหลัง มีอายุความเท่าไร?	27
04	จริงหรือไม่ คนวางแผนภาษี คือคนเห็นแก่ตัว ไม่รักชาติ	30
05	วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษี	32
06	การเตรียมความพร้อมก่อนการวางแผนภาษีอากร	34
07	รู้จักภาษี มีภาษีดีกว่า	37
08	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ใครต้องเสีย?	40
09	อะไรคือเงินได้พึงประเมิน	46
10	หลักการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินของบุคคลธรรมดา	49
11	เงินได้มาจากแหล่งใดบ้างต้องนำมารวมคำนวณภาษี?	55
12	สรรพากรคิดภาษีเราอย่างไรนะ?	58
13	ยื่นภาษีไว่ก่อน ปลอดภัยกว่า	63
14	เป้าหมายแรก เสียให้น้อยที่สุด ทำอย่างไร?	66
15	กลยุทธ์ เพิ่มค่าใช้จ่าย กลยุทธ์แรกของเป้าหมาย “ถ้าจะเสียภาษี ต้องเสียให้น้อยที่สุด”	69
16	ค่าใช้จ่ายในความหมายของสรรพากรคืออะไร	72
17	จะวางแผนเพิ่มค่าใช้จ่าย ก็ต้องวางแผนประเภทเงินได้พึงประเมิน	75
18	เงินได้พึงประเมินมีกี่ประเภท	78

19	วางแผนภาษีด้วยค่าใช้จ่ายอย่างไรดี	102
20	การวางแผนภาษีด้วยการเพิ่มค่าใช้จ่าย จากการย้ายประเภทเงินได้	105
21	กลยุทธ์การเพิ่มค่าลดหย่อน	110
22	ค่าลดหย่อน สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ควรใช้ให้คุ้ม	114
23	ค่าลดหย่อนส่วนตัวและครอบครัว	117
24	ค่าลดหย่อนที่เป็นประกัน การออม การลงทุน	127
25	ลดหย่อนเงินบริจาค	139
26	วางแผนภาษีด้วยการเพิ่มค่าลดหย่อนอย่างไรดี	142
27	บริจาคอย่างไรได้ทั้งกำไร ได้ทั้งบุญ	152
28	เคล็ดลับการบริจาคให้ได้กำไร	160
29	ยิ่งเงินได้สูง ยิ่งควรบริจาค	169
30	อะไรเอ่ย บริจาคอะไร ลดหย่อนภาษีก็ได้	172
31	ข้อสงสัยเกี่ยวกับการหัก “ค่าลดหย่อน”	174
32	กลยุทธ์ การลดเงินได้พึงประเมิน กลยุทธ์สุดท้ายของเป้าหมาย “ถ้าจะเสียภาษี ต้องเสียให้น้อยที่สุด”	188
33	กลยุทธ์ ลดเงินได้พึงประเมิน : การย้ายเงินได้	190
34	กลยุทธ์ ลดเงินได้พึงประเมิน : การทำกิจกรรมยกเว้นภาษี	194
35	กลยุทธ์ ลดเงินได้พึงประเมิน : การทำกิจกรรมเลือกรูปแบบเงินได้ที่ได้ประโยชน์ภาษี	196

36	กลยุทธ์ ลดเงินได้พึงประเมิน : การทำกิจกรรมแยกหน่วยภาษี	199
37	การวางแผนภาษีผู้มีภรรยา อีกหนึ่งวิธีของการแยกหน่วยภาษี	201
38	ถ้าจะเสียภาษี ต้องเสียให้ช้าที่สุด	217
39	การกระจายเวลาการรับเงินให้ไปอยู่หลายปีภาษี หรือย้ายไปที่เงินได้ต่ำ	219
40	การผ่อนจ่ายภาษีที่ต้องชำระเพิ่ม	223
41	ปลายปีให้เสียภาษีเพิ่ม	225
42	ถ้าจะเรียกคืนภาษี ต้องเรียกคืนให้เร็วที่สุด	228
43	หากลืมขอคืนภาษีทำอะไร	231
44	ยื่นภาษี ยื่นอย่างไร เมื่อใด ที่ไหน	234
45	เมื่อยื่นแบบแสดงรายการภาษีแล้ว เราควรจะได้เอกสารไว้กี่ปี	237

01

มารู้จักภาษี และการวางแผนภาษี กันก่อนดีกว่า

ภาษี คืออะไร

ภาษี คือเงินที่รัฐจัดเก็บจากประชาชนและผู้ประกอบการ เพื่อเป็นรายได้นำมาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทุกคนที่มีรายได้ เช่น ข้าราชการ ลูกจ้าง พ่อค้า แม่ค้า ฯลฯ มีหน้าที่ต้องนำรายได้มาคำนวณเพื่อเสียภาษี และต้องเสียภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

ความหมายของการวางแผนภาษี

เมื่อพูดถึงการวางแผนภาษี **หลายคนจะกลัว** เพราะคิดว่าเป็นการทำผิดกฎหมาย และหากสรรพากรตรวจพบจะต้องเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่มเป็นจำนวนเงินที่มาก จริงๆ แล้ว การวางแผนภาษีเป็น

สิ่งที่ถูกกฎหมายอย่างทีกล่าวไปแล้ว แต่การหนีภาษีเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ไม่ควรทำ เพื่อการวางแผนภาษีอย่างถูกต้อง เราควรเข้าใจความหมายของการวางแผนภาษีก่อน

- **การวางแผนภาษี (Tax Planning)** คือ การเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ในฐานะพลเมืองดีและใช้สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด หรือไว้เพื่อจะได้ไม่ต้องชำระภาษีเพิ่มหรือเสียเบี้ยปรับ เป็นการประหยัดภาษีโดยใช้สิทธิต่างๆ ตามที่รัฐมอบให้ เพราะต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมหรือให้เกิดกิจกรรมการออมในระดับครัวเรือนหรือส่งเสริมให้มีการกระจายการลงทุนให้กว้างขวาง ซึ่งจะปรากฏผลดีแก่ประชาชนและสังคมโดยรวม ยกตัวอย่างเช่น การยกเว้นภาษีรายได้เงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของกิจการที่รัฐต้องการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น ที่สำคัญคือ เป็นการใช้สิทธิที่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย หากเปรียบเทียบๆ การวางแผนภาษีก็นับเหมือนสีขาว คือถูกกฎหมาย 100%
- **การหลบหลีกภาษี (Tax Avoidance)** คือ การใช้ช่องโหว่ของกฎหมายทำให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง โดยคิดว่าไม่ได้ผิดกฎหมาย อันนี้มักจะมาจากเรารู้ความกฎหมายตามความเข้าใจของเราเอง ซึ่งอาจถูกหรือผิดก็ได้ หากการตีความของเรากับกรมสรรพากรเห็นตรงกันก็ไม่มีปัญหา หากสรรพากรไม่เห็นด้วย สรรพากรก็มีอำนาจเรียก

เราไปเสียภาษี พร้อมเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม แต่หากเราไม่เห็นด้วย เราก็มีสิทธิอุทธรณ์ภาษีอากร ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมอย่างหนึ่งที่กฎหมายประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้ถูกประเมินภาษีสามารถใช้สิทธิคัดค้านการประเมินภาษีอากรของเจ้าพนักงานประเมินที่ผู้ถูกประเมินภาษีเห็นว่าไม่ถูกต้องต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งหากเราแพ้ เราอาจถูกกรมสรรพากรปรับและอาจต้องเสียเงินเพิ่ม 1.5% ต่อเดือน หรือเท่ากับ 18% ต่อปี เท่ากับดอกเบี้ยบัตรเครดิตเลยทีเดียว หากเปรียบเทียบเป็นสี ก็คือ **สีเทา ก้ำกึ่ง ระหว่างถูกกฎหมายกับผิดกฎหมาย**

- **การหนีภาษี (Tax Evasion)** คือ การหลบเลี่ยงไม่เสียภาษี หรือเสียภาษีน้อยลงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย อันนี้พูดง่ายๆ คือ ต้องเสียภาษีแต่ไม่ยอมเสีย **การหนีภาษีคือสีดำ คือผิดกฎหมาย 100% ไม่ต้องไปเสียเงินเสียเวลาอุทธรณ์ ผิดกฎหมาย 100%** ส่วนการหลบหลีกภาษีก็นับเหมือนสีเทา คือ อาจจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ได้

ดังนั้นกลยุทธ์ที่อยากแนะนำให้ใช้เพื่อบริหารภาษี ผมขอแนะนำให้ใช้เฉพาะการวางแผนภาษีครับ เพราะทำแล้วนอกจากประหยัดภาษีแล้ว เรายังสบายใจไม่ต้องกังวลว่าสรรพากรจะมาตรวจสอบ

ทำนอง “ปลอดภัยไว้ก่อน”

ไม่ว่าหลักหรือภาษี เสียมากกว่าที่คิด

การวางแผนภาษี เรื่องถูกกฎหมายสำคัญเป็นอันดับหนึ่งเพราะบทลงโทษรุนแรงมาก ไม่คุ้มเลยกับภาษีที่ประหยัดได้แบบผิดกฎหมายกับความเสียหายที่ถูกสรรพากรตรวจพบ นอกจากต้องเสียภาษีย้อนหลัง (Retroactive Tax) แล้ว เรามาดูบทลงโทษทางกฎหมายเกี่ยวกับการยื่นภาษีกันนะ

31 มีนาคมของทุกปี คือเส้นตายที่เราต้องยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (สำหรับคนที่ยื่นผ่าน Internet สรรพากรขยายเวลาให้ไม่เกิน 8 เมษายนของทุกปี) หลายคนอาจจะเพลินเตรียมเอกสารไม่ทันหรืองานยุ่ง แนะนำให้ยื่นให้ทันกำหนดครับ ถึงเอกสารไม่ครบก็ยื่นไปก่อน เพราะถ้าไม่ยื่น หรือยื่นไม่ทันภายในกำหนดเวลา อาจต้องเสียเงินอย่างไม่ควรเสีย กรมสรรพากรกำหนดโทษดังนี้ครับ

1. บุคคลธรรมดาที่ไม่ยื่นแบบภายในกำหนด (ภ.ง.ด.90/91 ยื่นภายใน 31 มีนาคม, ภ.ง.ด.94 ยื่นภายใน 30 กันยายนของทุกปี)

ต้องระวางโทษค่าปรับไม่เกิน 2,000 บาท ตามมาตรา 35 แห่งประมวลรัษฎากร แต่สามารถขอลดค่าปรับได้

2. ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 ผ่านอินเทอร์เน็ตกรณีมีเงินภาษี ต้องชำระ

คือ ยื่นภาษีต้นกำหนด แต่ไม่ได้ชำระเงินภาษีภายในกำหนด ก็ถือว่าไม่ได้ยื่นแบบ เราต้องไปยื่นแบบอีกทีที่สำนักงานสรรพากร
พื้นที่สาขา และชำระเงินภาษีพร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน
หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระรวมทั้งค่าปรับตามข้อ 1

3. ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 เกินกำหนดเวลา

3.1 กรณีนี้เหมือนข้อ 2 เลย ดังนั้นหากมีเงินภาษีต้อง
ชำระ ให้ชำระเงินภาษีพร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อ
เดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ รวม
ทั้งค่าปรับตามข้อ 1

3.2 กรณีไม่มีเงินภาษีต้องชำระ ใช่ว่าจะปลอดภัย ยังต้อง
เสียค่าปรับตามข้อ 1 อยู่ดี หลายคนเข้าใจผิดคิดว่าถ้า
ไม่ต้องเสียภาษี ไม่ต้องยื่นภาษีก็ได้ คงรู้แล้วนะครับว่า
คิดผิด ยื่นภาษีในกำหนดเวลาเถอะครับ จะได้ไม่ต้อง
เสียค่าปรับ

4. ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 เพิ่มเติมภายหลังกำหนดเวลาการ ยื่นแบบ

4.1 กรณีมีเงินภาษีต้องชำระ ให้ชำระเงินภาษีพร้อมเงิน
เพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงิน
ภาษีที่ต้องชำระ โดยไม่ต้องเสียค่าปรับ

4.2 กรณีไม่มีเงินภาษีต้องชำระ ไม่ต้องเสียเงินเพิ่มและค่าปรับ

5. ใจหลักเลี่ยงภาษี

- 5.1 ต้องเสียเบี้ยปรับ 2 เท่าของภาษีที่ต้องชำระ
- 5.2 ปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 200,000 บาท และมีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 7 ปี
- 5.3 ต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ นับตั้งแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี (นับเศษของเดือนเป็น 1 เดือน เช่น 1 เดือน 15 วัน ก็นับเป็น 2 เดือนทันที)

6. ละเอียดไม่ยื่นแบบแสดงรายการ

- มีโทษปรับทางอาญาสูงสุด 200,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ต้องเสียเบี้ยปรับ 2 เท่าของภาษีที่ต้องชำระ
- ต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ นับตั้งแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี (นับเศษของเดือนเป็น 1 เดือน เช่น 1 เดือน 15 วัน ก็นับเป็น 2 เดือนทันที)

7. ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 ขออนุญาตชำระเงินภาษี

กรณีนี้สำหรับคนที่มีภาษีที่ต้องชำระจำนวนตั้งแต่ 3,000 บาท ขึ้นไป ทั้งภาษีครึ่งปีและภาษีสิ้นปี ผู้เสียภาษีมียกยสิทธิ์ขออนุญาตชำระภาษีได้เป็น 3 งวดเท่าๆ กัน (แต่ละงวดห่างกัน 1 เดือน) โดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มใดๆ ดังนี้

- **งวดที่ 1** ชำระพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีในวันที่ 30 กันยายน หรือวันที่ 31 มีนาคม
- **งวดที่ 2** ชำระภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 1
- **งวดที่ 3** ชำระภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 2

ถ้าภาษีงวดใดงวดหนึ่งมิได้ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้เสียภาษีหมดสิทธิ์ที่จะชำระภาษีเป็นรายงวด และต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีงวดที่เหลือ

8. ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 มีภาษีชำระไว้เกินแต่ไม่ได้แจ้งความประสงค์ขอคืนเงิน ไม่ว่าจะเป็นการยื่นแบบฯ ผ่านอินเทอร์เน็ตหรือยื่นแบบฯ ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา

กรณีนี้สำหรับคนมีสิทธิ์ขอภาษีคืน แต่ไม่ได้ทำเรื่องขอคืนไว้ตอนยื่นภาษีเงินได้ กรมสรรพากรก็ยังเปิดโอกาสให้คนที่เกิดเปลี่ยนใจอยากขอภาษีคืนก็ขอได้โดยให้ยื่นคำร้องขอคืนเงินตามแบบ

ค.10 ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอยู่ ภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีโดยแนบ เอกสารแล้วแต่กรณี เช่น หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายแบบ ล.ย.03 (ถ้ามี) ใบเสร็จรับเงินหรือหนังสือรับรองค่าเบี่ยประกันสุขภาพ บิดา/มารดา (ถ้ามี) ฯลฯ

9. กรณีรับคืนเงินภาษีอากรเกินไปและได้รับหนังสือทวงถามให้นำเงินไปคืน

ห้ามอยู่เฉยนะครับ อย่าคิดว่าเป็นความผิดของกรมสรรพากร ที่คืนภาษีให้เราเยอะเกินไปเอง เราต้องนำเงินไปคืนกรมสรรพากร ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม หากเราไม่นำส่งเงิน คืนที่ได้รับเกินไปภายในกำหนดเวลาต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามมาตรา 224 แห่งประมวลแพ่งและพาณิชย์ โดยนับตั้งแต่วันที่เริ่มผิดนัด

เห็นอย่างนี้จะรู้เลยว่าอย่างไรก็ต้องเสียภาษีแล้ว ยังโดน ปรับทางอาญา และเบี้ยปรับ เงินเพิ่มหนักแค่ไหน จะยกตัวอย่าง ให้ดูนะ สมมติเรามีภาษีที่ต้องเสีย 100,000 บาท แต่เลือกไม่ยื่นแบบ แสดงรายการ เพราะคิดว่าถ้าไม่ยื่น อย่างไรสรรพากรก็ไม่รู้ปรากฏผ่านไป 1 ปี (12 เดือน) สรรพากรตรวจสอบเจอและเรียกเราไปเสียภาษี ย้อนหลัง เราจะต้องเสียอะไรบ้าง

- ภาษี 100,000 บาท
- เบี้ยปรับ 2 เท่าของภาษีที่ต้องชำระ คือ 200,000 บาท
- เงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระนับตั้งแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระ
กรณีนี้คือ 12 เดือน ดังนั้นเราต้องเสียเงินเพิ่ม = $1.5\% \times 100,000 \times 12 = 18,000$ บาท
- ค่าปรับทางอาญา 200,000 บาท
- รวมแล้วเราอาจต้องเสียเงินมากถึง 518,000 บาท แทนที่จะเสียแค่ 100,000 บาท แถมอาจถูกจำคุกด้วยนะ

02

สรรพากร รู้เงินได้พวกเรา ได้อย่างไร

หลายคนสงสัยมากว่า **สรรพากรรู้เงินได้ของพวกเราได้อย่างไร** ทั้งที่ไม่รู้จักใครที่สรรพากรเลย ขายของก็ผ่าน Online ไม่มีหน้าร้าน ไม่เคยเสียภาษีให้สรรพากรเลยน่าจะไม่มีข้อมูลเราอยู่ที่สรรพากร ฯลฯ คิดอย่างนี้ถูกสรรพากรไปหน่อยแล้ว

รู้หรือเปล่า **สรรพากรเป็น 1 ใน 10 หน่วยงานที่ได้รับรางวัลรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Awards)** ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มุ่งมั่นพัฒนาการบริการดิจิทัลจนประสบความสำเร็จอย่างโดดเด่น

เออละ เรามาดูวิธีที่สรรพากรตรวจสอบเงินได้ของพวกเรา ซึ่งมีหลายวิธี ดังนี้